

Dei, & Verbum in principio per quod facta sunt omnia, non sic assumpsit illum hominem ut ceteros sanctos, sed multò excellentiùs, multòque sublimiùs: ^a quomodo ipsum solùm assumi oportuit, in quo Sapiencia ^b hominibus appareret, sicut eam visibiliter decebat ostendi. Quapropter aliter sunt sapientes ceteri homines quicumque sunt, vel esse poterunt, vel poterunt; & aliter ille unus Mediator Dei & hominum homo Christus Jesus, qui Sapiencie ipsius, per quam sapientes fiunt quicumque homines, non solùm beneficium habet, sed etiam personam gerit. De ceteris enim sapientibus & spiritalibus animis rectè dici potest, quòd habeant in se Verbum Dei per quod facta sunt omnia: sed in nullo eorum rectè dici potest, quòd *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis*; quod in solo Domino nostro Jesu Christo rectissimè dicitur.

CAP. XXI.
Nec audiendi qui solùm corpus à Verbo susceptum dicunt.

Joan. I. 14.

23. NEC eos audiamus, qui solùm corpus humanum susceptum esse dicunt à Verbo Dei, & sic audiunt quod dictum est: *Et Verbum caro factum est*, ut negent illum hominem vel animam vel aliquid hominis habuisse, nisi carnem solam. Errant enim multùm: nec intelligunt ideo carnem solam nominatam esse in eo quod dictum est: *Verbum caro factum est*; quia hominum oculis, propter quos facta est illa susceptio, caro sola potuit apparere. Nam si absurdum est, & valde indignum, ut humanum spiritum homo ille non habuerit, sicut superiùs tractavimus; quantò ma-

^a Sic MSS. Editi verò, quoniam ipsum &c.

^b Editi, Sapiencia Dei Patris. Abest Dei Patris, à MSS.

magis absurdum & indignum est, ut nec spiritum, nec animam habuerit, & hoc solùm habuerit quod etiam in pecoribus vilius est & extremius, id est, corpus? A nostra ergo fide etiam ista impietas excludatur, totumque hominem atque perfectum à Verbo Dei susceptum esse credamus.

24. NEC eos audiamus, qui tale corpus Dominum nostrum habuisse dicunt, quale apparuit in columba, quam vidit Joannes Baptista descendentem de cælo, & manentem super eum in signo Spiritus sancti. Ita enim persuadere conantur Filium Dei natum non esse de femina: quia si carnalibus oculis eum oportebat ostendi, potuit, inquit, sic assumere corpus, quomodo Spiritus sanctus. Non enim & columba illa de ovo nata est, ajunt; & tamen humanis oculis potuit apparere. Quibus primùm illud respondendum est, quòd ibi legimus in specie columbæ apparuisse Joanni Spiritum sanctum, ubi legimus etiam Christum natum esse de femina; & non oportet in parte credere Evangelio, & in parte non credere. Unde enim credis in columbæ specie demonstratum esse Spiritum sanctum, nisi quia in Evangelio legisti? Ergo & ego inde credo Christum natum de Virgine esse, quia in Evangelio legi. Quare autem Spiritus sanctus non est natus de columba, quemadmodum Christus de femina, illa causa est, quia non columbos liberare venerat Spiritus sanctus, sed hominibus significare innocentiam & amorem spiritalem, quod in columbæ specie visibiliter figuratum est. Dominus autem Jesus Christus, qui venerat ad homines liberandos, in quibus, & mares, & feminae pertinent ad salutem, nec mares fastidivit, quia marem suscepit; nec feminas, quia de femina

CAP. XXII.

Nec qui corpus Christi negant formatum de femina, & dicunt sic factum, ut illud quo Spiritus apparuit in columba.

Matth. 3. 16.

Matth. I.

20. &c.

Per feminam mors, per feminam vita.

natus est. Huc accedit magnum sacramentum, ut quoniam per feminam nobis mors acciderat, vita nobis per feminam nasceretur: ut de utraque natura, id est, feminina & masculina, victus diabolus cruciaretur, quoniam de ambarum subversione lætabatur; cui parum fuerat ad poenam si ambæ naturæ in nobis liberarentur, nisi etiam per ambas liberaremur. Neque hoc ita dicimus, ut Dominum Jesum Christum dicamus solum verum corpus habuisse, Spiritum sanctum autem fallaciter apparuisse oculis hominum: sed ambo illa corpora, vera corpora credimus. Sicut enim non oportebat ut homines falleret Filius Dei, sic non decebat ut homines falleret Spiritus sanctus: sed omnipotenti Deo, qui universam creaturam de nihilo fabricavit, non erat difficile verum corpus columbæ sine aliorum columborum ministerio figurare, sicut ei non fuit difficile verum corpus in utero Mariæ sine virili semine fabricare: cum a natura corporea & in visceribus feminæ ad formandum hominem, & in ipso mundo ad formandam columbam imperio Domini voluntatique serviret. Sed stulti homines & miseri, quod aut ipsi facere non possunt, aut in vita sua numquam viderunt, etiam ab omnipotente Deo fieri potuisse non credunt.

CAPUT XXIII. Non audiendi, qui Filium Dei creaturam dicunt, quia passus est.

25. NEC eos audiamus, qui propterea volunt cogere, ut inter creaturas Filium Dei numeremus, quia passus est. Dicunt enim: Si passus est, mutabilis est: & si mutabilis est, creatura est; quia Dei substantia non potest immutari. Cum quibus etiam nos dicimus, & Dei substantiam commutari non posse, & creaturam esse mutabilem. Sed aliud est esse crea-

tu-

a Parv. & MSS. creatura corporea.

turam, & aliud suscipere creaturam. Filius ergo unigenitus Dei, qui est Virtus & Sapientia Dei, & Verbum per quod facta sunt omnia, quia immutari non potest omnino, suscepit humanam creaturam, quam lapsam erigere, atque inveteratam renovare dignatus est. Nec in ea per passionem ipse in deterius commutatus est, sed eam potius per resurrectionem in melius commutavit. Nec propterea Verbum Patris, id est, unicum Dei Filium, per quem facta sunt omnia, negandum est natum & passum esse pro nobis. Et martyres enim passos dicimus & mortuos propter regna cælorum; nec tamen in ea passione & morte animæ eorum occisæ sunt. Dicit enim Dominus: *Nolite timere eos qui corpus occidunt, animæ autem nihil possunt facere.* Sicut ergo martyres passos & mortuos dicimus in corporibus quæ portabant, sine animarum interfectione vel morte; sic Filium Dei passum & mortuum dicimus in homine quem portabat, sine divinitatis aliqua commutatione vel morte.

26. NEC eos audiamus, qui negant tale corpus Domini resurrexisse, quale positum est in monumento. Si enim tale non fuisset, non ipse dixisset post resurrectionem discipulis: *Palpate, & videte, quoniam spiritus ossa & a carnem non habet, sicut me videtis habere.* Sacrilegum est enim credere Dominum nostrum, cum ipse sit Veritas, in aliquo fuisse mentitum. Nec nos moveat quòd clausis ostiis subito eum apparuisse discipulis scriptum est, ut propterea negemus illud fuisse corpus humanum, quia contra naturam hujus corporis

Filium Dei sine divinitatis mutatione passum esse.

Matth. 10. 28.

CAPUT XXIV.

Non audiendi, qui negant tale corpus Domini resurrexisse, quale fuerat sepultum.

a Luc. 24. 39.

Joan. 0. 26.

a Parv. ossa & nervos. Sic etiam plerique MSS. & ex his plures infra loco *Sacrilegum*, habent *Sacrilegium*.

Matth. 19.
26.

Matth. 14.
25. & 29.

Matth. 17.
2.

CAPUT
XXV.

Nec negantes corpus Christi sublatum in cælum. Joan. 3. 13.

CAPUT
XXVI.

Nec negantes Christum sedere ad dexteram Patris.

Dextera & sinistra Dei quid sit.

ris videmus esse per clausa ostia intrare. Omnia enim possibilia sunt Deo. Nam & ambulare super aquas contra naturam hujus corporis esse manifestum est; & tamen non solum ipse Dominus ante passionem ambulavit, sed etiam Petrum ambulare fecit. Ita ergo & post resurrectionem de corpore suo fecit quod voluit. Si enim potuit ante passionem clarificare illud sicut splendorem solis, quare non potuit & post passionem ad quantam vellet subtilitatem in temporis momento redigere, ut per clausa ostia posset intrare?

27. NEC eos audiamus, qui negant ipsum corpus secum levasse in cælum Dominum nostrum, & commemorant in Evangelio quod scriptum est: *Nemo adscendit in cælum, nisi qui de calo descendit*: & dicunt, quia corpus non descendit de cælo, non potuisse adscendere in cælum. Non enim intelligunt, quoniam corpus non adscendit in cælum: Dominus enim adscendit, corpus autem non adscendit, sed levatum est in cælum, illo levante qui adscendit: Si enim quis descendat, verbi gratia, de monte nudus, cum autem descenderit, vestiatur se, & vestitus iterum adscendat, rectè utique dicimus: Nemo adscendit, nisi qui descendit: nec vestem consideramus quam secum levavit, sed ipsum qui vestitus est, solum dicimus adscendisse.

28. NEC eos audiamus, qui negant ad dexteram Patris sedere Filium. Dicunt enim: Numquid Deus Pater habet latus dextrum aut sinistrum, sicuti corpora? Nec nos hoc de Deo Patre sentimus: nulla enim forma corporis Deus definitur atque concluditur. Sed dextera Patris est beatitudo perpetua, quæ sanctis promittitur; sicut sinistra ejus rectissimè dicitur miseria perpetua, quæ impiis datur: ut non in ipso Deo, sed in creaturis hoc modo, quo diximus, intelligatur

tur dextera & sinistra. Quia & corpus Christi, quod est Ecclesia, in ipsa dextera, hoc est in ipsa beatitudine futurum est, sicut Apostolus dicit, quia & *simul nos suscitavit, & simul sedere fecit in cælestibus*. Quamvis enim corpus nostrum nondum ibi sit, tamen spes nostra jam ibi est. Propterea & ipse Dominus post resurrectionem jussit discipulis quos piscantes invenit, ut in dexteram partem mitterent retia. Quod cum fecissent, ceperunt pisces, qui omnes magni erant, id est, justos significabant, quibus dextera promittitur. Hoc significat, quod etiam in judicio dixit se agnos ad dexteram, hœdos autem ad sinistram esse positurum.

29. NEC eos audiamus, qui negant diem judicii futurum, & commemorant quod in Evangelio scriptum est, eum qui credit in Christum, non judicari; qui autem non credit in illum, jam judicatum esse. Dicunt enim: Si & ille qui credit, non veniet in judicium, & ille qui non credit, jam judicatus est; ubi sunt quos judicaturus est in die judicii? Non intelligunt sic loqui Scripturas, ut præteritum tempus pro futuro tempore insinuent: sicut supra diximus, quod Apostolus dixit de nobis, quod *simul nos sedere fecit in cælestibus*, nondum factum est; sed quia certissimè est futurum, ita dictum est quasi jam factum sit. Sicut & ipse Dominus discipulis dixit: *Omnia quæ audivi à Patre meo, nota feci vobis*: & paulò post dicit: *Multa habeo vobis dicere, sed non potestis illa portare modò*. Quomodo ergo dixerat: *Omnia quæ audivi à Patre meo, nota feci vobis*; nisi quia illud quod per Spiritum sanctum certissimè facturus erat, quasi jam fecisset, locutus est? Sic ergo cum audimus: *Qui credit in Christum, non veniet in judicium*; intelligamus, quia non veniet ad damnationem. Di-

Eph. 2. 6.

Joan. 21. 6.

Matth. 25.
33.

CAPUT
XXVII.

Nec audiendi negantes judicium futurum. Joan. 3. 18.

Joan. 15.
15.

Joan. 16.
12

Joan. 3. 18.

ci-

citur enim iudicium pro damnatione, sicut dicit *Rom. 14. 3.* Apostolus: *Qui non manducat, manducantem non iudicet*: id est, non de illo male existimet. Et Dominus dicit: *Nolite iudicare, ne iudicetur de vobis.* Non enim tollit nobis intelligentiam iudicandi, cum & Propheta dicat: *Si verè justitiam diligitis, recta iudicate filii hominum*: & ipse Dominus dicat: *Nolite iudicare personaliter, sed iustum iudicium iudicate.* Sed illo loco ubi vetat iudicare, illud admonet, ne damnemus aliquem, cuius vel cognitio nobis non est aperta, vel nescimus qualis postea sit futurus. Sic ergo cum dixit, *ad iudicium non veniet*: hoc dixit, quia non veniet ad damnationem. *Qui autem non credit, jam iudicatus est*: hoc dixit, quia jam damnatus est præscientia Dei, qui novit quid immineat non credentibus.

CAPUT XXVIII.
Nec qui dicunt Spiritum promissum venisse in Paulo, aut Montano &c.

30. NEC eos audiamus, qui dicunt Spiritum sanctum, quem in Evangelio Dominus promissit discipulis, aut in Paulo Apostolo venisse, aut in Montano & Priscilla, sicut caphryges dicunt, aut in nescio quo Manete vel Manichæo, sicut manichæi dicunt. Tam enim cæci sunt isti, ut Scripturas manifestas non intelligant; aut tam negligentes salutis suæ, ut omninò non legant. Quis enim, cum legerit, non intelligat vel in Evangelio quod post Domini resurrectionem scriptum est, dicente Domino: *Ego mitto promissum Patris mei in vos; vos autem sedete hic in civitate, quò usque induamini virtute ex alto?* Et in Actibus Apostolorum, postea quam Dominus abscessit à discipulorum oculis in cælum, decem diebus peractis, die Pentecostes, non adtendunt appertissimè venisse Spiritum sanctum; & cum essent illi in civitate, sicut eos antè monuerat, implevisse illos, ita ut loquerentur

Lucæ 24. 49.

Act. 4.

tur linguis. Nam diversæ nationes quæ tunc aderant, unusquisque audientium suam linguam intelligebant. Sed isti homines decipiunt eos qui negligentes catholicam fidem, & ipsam fidem suam quæ in Scripturis manifesta est, nolunt a discere; & quod est gravius & multum dolendum, cum in Catholica b negligenter versentur, hæreticis aurem diligenter accommodant.

31. NEC eos audiamus, qui sanctam Ecclesiam, quæ una catholica est, negant per orbem esse diffusam, sed in sola Africa, hoc est in parte Donati pollere arbitrantur. Ita surdi sunt adversus Prophetam dicentem: *Filius meus es tu, ego hodie genui te: postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ.* Et alia multa, sive in veteris, sive in novi Testamenti libris, quæ scripta sunt, ut apertissimè declarent Ecclesiam Christi per orbem terræ esse diffusam. Quod cum eis objicimus, dicunt jam ista omnia fuisse completa, ante quam esset pars Donati, sed postea totam Ecclesiam perisse, & in sola Donati parte reliquias ejus remansisse contendunt. O linguam superbam & nefariam! nec si verè sic viverent, ut vel inter se pacem postea custodirent. Nunc autem non adtendunt jam in ipso Donato completum fuisse quod dictum est: *In qua mensura mensi fueritis, in ea remetietur vobis.* Sicut enim Christum dividere conatus est, sic ipse à suis quotidiana concisione dividitur. Ad hoc etiam pertinet illud quod Dominus dicit: *Qui enim gladio percusserit, gladio morietur.* Gladius enim illo loco, si quidem in malo

CAPUT XXIX.
Nec audiendi donatistæ, negantes Ecclesiam per orbem esse diffusam.
Psal. 2. 7.

Matth. 7. 2.
Donatus ipse à suis divisus.

Matth. 26. 52.

a Sic Parv. & plures MSS. At Am. Er. Lov. dicere.
b Editi, addunt *fidem*: cujus loco subaudiri potest, *Ecclesia*.

lo positus est, discordiosam linguam significat, qua tunc ille infelix Ecclesiam percussit, sed non occidit. Non enim dixit Dominus, qui occiderit gladio, gladio morietur: sed *Qui gladio usus fuerit, inquit, gladio morietur.* Ergo ille percussit Ecclesiam lingua litigiosa, qua nunc ipse conciditur, ut omnino dispareat atque moriatur. Et tamen illud tunc Apostolus Petrus, non superbia sua, sed quamvis carnali, tamen amore Domini fecerat. Itaque admonitus recondit gladium: iste autem nec victus hoc fecit. Si quidem cum episcopo Cæciliano caussam cum diceret, audientibus episcopis Romæ, quos ipse petiverat, nihil eorum quæ intenderat potuit probare: & sic remansit in schismate, ut suo gladio moreretur. Populus autem ipsius, quando non audit Prophetas & Evangelium, in quibus apertissimè scriptum est, Ecclesiam Christi per omnes gentes esse diffusam, & audit schismaticos, non Dei gloriam quærentes, sed suam, satis significat servum se esse, non liberum, & aurem dexteram se habere præcisam. Petrus enim errans in amore Domini, servo, non libero, aurem dexteram præcidit. Ex quo significat, eos qui gladio schismatis feriuntur, & servos esse carnalium desideriorum, nondum eductos in libertatem Spiritus sancti, ut jam non confidant in homine; & non audire quod dextrum est, id est, Domini gloriam per catholicam Ecclesiam latissimè pervagatam, sed audire sinistram humanæ inflationis errorem. Sed tamen cum Dominus dicat in Evangelio, cum per omnes gentes Evangelium fuerit prædicatum, tunc finem esse futurum; quomodo isti dicunt, quòd jam ceteræ omnes gentes ceciderunt à fide, & in sola parte Donati remansit Ecclesia,

Donatus Romæ cum Cæciliano caussam dicens nihil probat.

Matth. 24.
14.

sia, cum manifestum sit, ex quo ista pars ab unitate præcisa est, nonnullas gentes postea credidisse, & adhuc esse aliquas quæ nondum crediderunt, quibus quotidie non cessatur Evangelium prædicari? Quis non miretur esse aliquem, qui se christianum dici velit, & adversus Christi gloriam tanta impietate rapiatur, ut audeat dicere omnes populos gentium, qui modo adhuc accedunt Ecclesiæ Dei, & in Dei Filium festinanter credunt, inaniter facere, quia non eos aliquis Donatista baptizat? Sine dubio ista execrarentur homines, & eos sine dilatione relinquerent, si Christum quærent, si Ecclesiam diligerent, si liberi essent, si aurem dexteram integram retinerent.

32. NEC eos audiamus, qui quamvis neminem rebaptizent, præciderunt se tamen ab unitate, & luciferiani magis dici quam catholici maluerunt. In eo enim quod intelligunt baptismum Christi non esse repetendum, rectè faciunt. Sentiunt enim sacramentum sancti lavacri nusquam esse, nisi ex catholica Ecclesia; sed eam formam secum habere sarmenta præcisa, quam in ipsa vite, ante quàm præciderentur, acceperant. Hi sunt enim de quibus Apostolus dicit: *Habentes speciem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.* Est enim magna virtus pietatis, pax & unitas; quia unus est Deus. Hanc illi non habent, quia præcisi ab unitate sunt. Itaque si qui ex ipsis ad Catholicam veniunt, non iterant speciem pietatis quam habent; sed accipiunt virtutem pietatis quam non habent. Nam & amputatos ramos, denuò posse inseri, si non permanserint in incredulitate, apertissimè Apostolus docet. Quod cum luciferiani intelligunt,

TOM. I.

KK

&

a Unus è Vatic. MSS. non cecidit. *causam dicens nihil probat.*

a
Donatista baptismum nisi ipsi dederint, inane esse volunt.

CAPUT XXX.

Non audiendi Luciferiani, qui licet non rebaptizent, præciderunt se ab Ecclesia, quia resipiscentes ab ariana hæresi recipiebant.

Rom. II. 22.

& non rebaptizant, non improbamus: sed quòd etiam ipsi præcidi à radice voluerunt, quis non detestandum esse cognoscat? Et ideo maximè, quia hoc eis displicuit in Ecclesia catholica, quod verè catholicæ sanctitatis est. Nusquam enim tam vigere debent viscera misericordiæ, quàm in catholica Ecclesia, ut tamquam vera mater nec peccantibus filiis superbè insultet, nec correctis difficilè ignoscat. Non enim sine cæussa inter omnes Apostolos hujus Ecclesiæ catholicæ personam sustinet Petrus: huic enim Ecclesiæ claves regni cælorum datæ sunt; cum Petro datæ sunt. Et cum ei dicitur, ad omnes dicitur: *Amas me?* *Pasce oves meas.* Debet ergo Ecclesia catholica correctis & pietate firmatis filiis libenter ignoscere; cum ipsi Petro personam ejus gestanti, & cum in mari titubasset, & cum Dominum carnaliter à passione revocasset, & cum aurem servi gladio præcidisset, & cum ipsum Dominum ter negasset, & cum in simulationem postea superstitiosam lapsus esset, videamus veniam esse concessam, eumque correctum atque firmatum usque ad Dominicæ passionis gloriam pervenisse. Itaque post persecutionem, quæ per arianos hæreticos facta erat, postea quàm pax, quam quidem Catholica in Dominò tenet, etiam à principibus sæculi reddita est, episcopi qui perfidiæ arianorum in illa^a persecutione consenserant, multi correcti redire in Catholicam delegerunt, damnantes sive quòd crediderant, sive quòd se credidisse simulaverant. Hos Ecclesia catholica materno recepit sinu, tamquam Petrum post fletum negationis per galli cantum admonitum, aut tamquam eundem post pravam simu-

^a Nonnulli codices, *perturbatione.*

mulationem Pauli voce correctum. Hanc illi matris caritatem superbè accipientes, & impiè reprehedentes, quia Petro post galli cantum surgenti non gratulati sunt, cum Lucifero, qui manè oriebatur, cadere meruerunt.

33. NEC eos audiamus, qui negant Ecclesiam Dei omnia peccata posse dimittere. Itaque miseri, dum in Petro petram non intelligunt, & nolunt credere datas Ecclesiæ claves regni cælorum, ipsi eas de manibus amiserunt. Isti sunt qui viduas, si nupserint, tamquam adulteras damnant, & super doctrinam apostolicam se prædicant esse mundiores. Qui nomen suum si vellent agnoscere, mundanos se potiùs, quàm mundos vocarent. Nolentes enim si peccaverint corripì, nihil aliud elegerunt, nisi cum hoc mundo damnari. Nam quibus veniam peccatorum negant, non eos aliqua^a sanitate custodiunt, sed ægris subtrahunt medicinam; & viduas suas uri cogunt, quas nubere non permittunt. Non enim prudentiores habendi sunt, quàm Paulus Apostolus, qui maluit eas nubere quàm uri.

34. NEC eos audiamus, qui carnis resurrectionem futuram negant, & commemorant quod ait Apostolus Paulus: *Caro & sanguis regnum Dei non possidebunt*: non intelligentes quod ipse dicit Apostolus: *Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem.* Cum enim hoc factum fuerit, jam non erit * caro & sanguis, sed cæleste corpus. Quod & Dominus promittit, cum dicit: *Neque nubent, neque uxores ducent, sed erunt æquales Angelis Dei.* Non enim jam hominibus, sed Deo vivent, cum æquales Angelis facti fuerint. Immutabitur ergo ca-

^a Duo MSS. *sanctitate.*

Matth. 26.
75.
Isai. 14. 12.

CAPUT
XXXI.
Nec audiendi Cathari negantes Ecclesiam posse omnia peccata dimittere & vetantes viduas nubere.

1. Tim. 5.
14.
2

1. Cor. 7. 9.

CAPUT
XXXII.
Nec qui resurrectionem carnis negant.
1. Cor. 15.
50.
Ibidem 53.

* Confer. 2.
Retract. 3.

Matth. 22.
30.

I. Cor. 15.
52.CAPUT
XXXIII.Fidei simp-
licitate la-
ctari oportet, cum
parvuli su-
mus.Caritas
perfecta
nec cupidi-
tatem sæ-
culi com-
patitur, nec
timorem.Cognitio
veritatis
corde mun-
dato.Matt. 5. 8.
Epher. 3.
17. &c.Matth. II.
30.

caro & sanguis, & fiet corpus caeleste & ange-
licum. *Et mortui enim resurgent incorrupti,*
& nos immutabimur: ut & illud verum sit,
quod resurget caro; & illud verum sit, quod
caro & sanguis regnum Dei non possidebunt.

35. ISTA fidei simplicitate & sinceritate
lactati nutriamur in Christo, & cum parvuli
sumus, majorum cibos non appetamus, sed
nutrimentis saluberrimis crescamus in Christo,
accidentibus bonis moribus & christiana justitia,
in qua est caritas Dei & proximi perfecta &
firmata: ut unusquisque nostrum de diabolo
inimico & angelis ejus triumphet in semetipso
in Christo quem induit. Quia perfecta caritas
nec cupiditatem habet sæculi, nec timorem
sæculi, id est, nec cupiditatem ut adquirat res
temporales, nec timorem ne amittat res tem-
porales. Per quas duas januas intrat & regnat
inimicus, qui primo Dei timore, deinde cari-
tate pellendus est. Debemus itaque tanto avi-
dius appetere apertissimam & evidentissimam
cognitionem veritatis, quanto nos videmus in
caritate proficere, & a ejus simplicitate cor
habere mundatum, quia ipso interiore oculo
videtur Veritas: *Beati enim mundo corde,*
inquit, quia ipsi Deum videbunt. Ut in ca-
ritate radicati & fundati, prævaleamus com-
prehendere cum omnibus sanctis, quæ sit
latitudo, & longitudo, & altitudo, & pro-
fundum; scire etiam supereminentem scien-
tiam caritatis Christi, ut impleamur in om-
nem plenitudinem Dei: & post ista cum in-
visibili hoste certamina, quoniam volentibus
& amantibus jugum Christi leue est, & sarcina
ejus levis, coronam victoria mereamur.

^a Editi, in ejus simplicitate. Abest in a MSS.

FINIS TOMI I.

